

ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН ТА ЗАХОДИ З ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В УМОВАХ СК «РАДЯНСЬКИЙ» КОБИЛЯЦЬКОГО РАЙОНУ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Семенюк К., студентка 4 курсу факультету
ветеринарної медицини ДДАУ
Корейба Л.В., доцент ДДАУ, науковий керівник
м. Дніпропетровськ, вул. Ворошилова, 25
Україна
khlyud@mail.ru

Екологічна ситуація, яка склалася тепер в Україні, характеризує стан взаємовідносин суспільства, виробництва і природи. Вона не тільки вимагає суворого контролю за аграрним природо використанням, але й потребує переведення сільськогосподарського виробництва на якісно нову екологічно безпечну основу. Саме від поліпшення екологічної ситуації, а також використання у сільськогосподарському виробництві біологічних добрив, значною мірою залежатимуть у найближчій перспективі успіхи в зростанні продуктивності створених людиною агросистем, ефективності функціонування всього агропромислового комплексу.

Екологічний підхід стає необхідним для вирішення важливих регіональних науково-технічних і виробничих завдань, а також у діяльності сільськогосподарського виробництва. Так, сільське господарство часто сприймається як природна система, яку можна підтримувати без змін, тобто в первісній формі при внесенні у ґрунт мінеральних добрив, застосуванні засобів захисту рослин – пестицидів та інших компонентів. Така точка зору є хибною. Справа в тому, що сільське господарство – це галузь, що виробляє продукти харчування. Як і інші галузі, вона також потребує внесення матеріалів, які неповністю використовуються в процесі виробництва і можуть потрапляти в навколишнє природне середовище, спричиняючи в ньому негативні явища.

Розглядаючи еколого-санітарний стан ферми господарства можна відмітити, що при виконанні санітарно-гігієнічних умов деякі з них не виконуються, що спричинює загрозу забруднення навколишнього середовища. Основним джерелом хімічного й біологічного забруднення є гній. Хоч гній і є цінним органічним добривом, але при порушенні правил зберігання і використання стає джерелом забруднення навколишнього середовища.

При утриманні тварин, виділення сполук в атмосферу, що мають неприємний запах – це неминучий процес, однак їх поширення можна істотно зменшити, вживаючи певних гігієнічних і санітарних заходів.

Метан утворюється переважно під час біохімічних реакцій у рубці. Однак, тварина виділяє 45–50 кг метану, його нормальна концентрація в повітрі сягає 1,7 мг/м.

Аміак утворюється також у рубці тварини, але найбільше – із сечі під час розкладу її під дією ферменти уреаз. Концентрація сечовини пропорційна вмісту протеїну в кормах та його перетравності. Кожний надлишок протеїну в кормах відносно енергії не засвоюється і виділяється з нього переважно у вигляді сечовини. Тому в сучасній годівлі тварин багато уваги приділяється забезпеченню відповідних пропорцій між протеїновими та енергетичними компонентами, а також підвищенню перетравності протеїнових кормів. Це дає змогу зменшити вміст аміаку в екскрементах тварин та витрати азоту внаслідок випаровування аміаку. Вчені рекомендують обмежити вміст аміаку в кормах до мінімуму, одночасно збільшуючи за рахунок добавок до кормів засвоюваних амінокислот. Такий корм обмежує витрати азоту з тваринницької продукції і зменшує забруднення повітря і води сполуками азоту.

Забруднення ґрунтових вод починається вже в корівнику, коли сеча і вода від миття потрапляють у ґрунт. Найнебезпечнішими джерелами забруднення ґрунтових вод є гноєсховища, де зберігають гній. Гноївка, що витікає з гноєвого штабелю, проникає углиб ґрунту. Внаслідок цього, у ґрунтові води потрапляють переважно нітрати і у меншій кількості аміак та органічні речовини. Джерелом забруднення ґрунтових вод є також стічні води з території тваринницьких ферм, вигульних майданчиків для тварин.

Відомо, що від правильного влаштування й експлуатації каналізаційної системи залежить санітарно-гігієнічний стан приміщення, запобігання забруднення зовнішнього середовища.

Видалення гною з приміщень, його зберігання і знезаражування - трудомісткі процеси і потребують значних витрат на будівництво гноєзбірників, установки для видалення гною. По цій причині в господарстві не завжди виконують гігієнічні вимоги.

Гній в господарстві з приміщень видаляють за допомогою скребкових транспортерів, бульдозерів, автовантажувача і транспортують на поля для біотермічного знезараження, або в відкрите гноєсховище, яке розташоване на відстані 200 м від товарної ферми і не зовсім вдало побудоване (відсутні обвалування для захисту від дощових вод, гноївкозбірники). Це призводить до зниження біотермічних процесів, забруднення навколишнього середовища, та зниження якості перегною.

Заходи по утилізації загиблих тварин у господарстві також незадовільні. Труп тварин – вивозяться в ліс і закопуються на спеціально відведених місцях, бувають випадки, що їх навіть не присипають землею. Це призводить до порушень санітарних правил, забруднення навколишнього середовища, можливість розповсюдження захворювань.

Тому даному питанню слід приділити значну увагу як спеціалістам, так і керівникам господарства.

Позитивним в екологічному плані є те, що значно скоротилося використання хімічних засобів захисту рослин. Звичайно, це зроблено тому, що в господарстві не вистачає коштів, щоб їх купувати, а не керуючись певними екологічними міркуваннями. Значно скоротилося застосування гербіцидів і інсектицидів.

Особливу увагу потрібно приділити органічним добривам, використання яких в останні роки значно змінилося, але не виключено, що зменшення застосування органічних добрив може призвести до зниження родючості ґрунту, зокрема вмісту гумусу в ґрунті.

Викиди забруднюючих речовин в атмосферу від роботи автомобілів і тракторів підприємства значно скоротилося. Це сталося тому, що використання бензину скоротилося у шість разів порівняно з 2010 роком, а використання дизельного пального у 2 рази.

Однак, це не дає підстави вважати, що у стільки разів знизився рівень забруднення атмосфери, однак техніка старіє, а значить викиди в атмосферу будуть більшими з розрахунку на 1 т пального.